1833. No. 1.

LEEUWARDER COURANT

DINGSDAG den 1 JANUARIJ.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland, brengt ter kennis van degeconcerneerde personen, dat op heden invorderbaar gesteld en tot voorschreven einde afgezonden zijn, de suppletoire kohieren van het regt van Patent voor zoodanige Districten van Ontvang, in welke aangiften over het 3de kwartal van het loopende jaar 1832 zijn gedaan of hebben plaats gehad, en dat men tegen verkeerde of te hooge aanslagen, welke in voormelde Patentkohieren mogten bestaan of worden veronderstelt, zich bij reclame zal kunnen voorzien, mits dezelve in behoorlijken vorm ingerigt, en met de vereischte bijlagen gemunieërd, uiterlijk vóór of op den 10 April eerstkomende worde ingediend bij den Heer Controleur der Directe Belastingen, en Uitgaande Regten en Accijnsen in de divisie van Controle waarin de aanslag is geschied.

Leeuwarden, den 31 December 1832.

De Staatsraad, Gouverneur,
VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

Ministerie van Binnenlandsche Zaken.
PROVINCIE VRIESLAND.
AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 18 Januarij 1833, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken, door of van wege den Staatsraad, Gouverneur van Vriesland, in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, aan het Lokaal van het Gouvernement binnen Leeuwarden, worden aanbesteed:

Het doen van eenige Veranderingen aan het Gebouw genaamd *Crack-State*, te Heerenveen, ter inrigting van hetzelve, tot een Lokaal voor de Regtbank van eersten aanleg, het Vredegeregt benevens tot een Huis van Arrest; en wijders de aanbouwing van een nieuw Lokaal voor zware gevangenen; alles in één perceel.

Geschiedende deze besteding bij inschrijving op gezegeld papier en vervolgens bij opbod; zullende overigens het Bestek daartoe ter lezing liggen aan het Gouvernements Lokaal te Leeuwarden, benevens op de gewone en meestgebruikelijke leesplaatsen in Vriesland; terwijl verder de noodige aanwijzingen zullen geschieden, acht dagen vóór de besteding, door den Provincialen Opzigter in loco, en tevens de verlangde inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat te Leeuwarden.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,
VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

BEKENDMAKING.

De Minister van Finantien, daartoe door den Koning gemagtigd, maakt bij deze bekend dat de gedane Inschrijvingen tot Deelneming in het Grootboek van Werkelijke Schuld, rentende vijf ten honderd, geopend volgens het derde Artikel van de Wet van den 22 November 1832 (*Staatsblad no. 45*) beloopen *twintig duizend vijf en tachtig Aandeelen* (20,085) en dat dezelve alzoo niet bereekende het getal Aandeelen bij dat artikel uitgedrukt, *alle worden aangenomen*.

Aan de Deelnemers welke niet dadelijk bij hunne Inschrijving de verklaring daaromtrent hebben gedaan, wordt mits dien herinnerd dat zij de bevoegheid hebben om alsnog binnen veertien dagen zich, voor zoo veel Amsterdam betreft, ten Kantore van den Commissaris tot de Conversie van de Nationale Schuld, en in alle andere Arrondissementen ten Kantore van den Agent van den Rijks-Kassier, te verklaren, dat zij de fournissementen zullen doen *in Geld en Effecten*, vereenigd op den voet van Art. 7, §§ 2 en 3 der Wet; zullende, wanneer zoodanige verklaring niet reeds is geschied of nader gedaan mogt worden, alléén aangenomen worden Fournissementen *in Gereed Geld en Schatkist-Biljetten*, op den voet van Art. 7 § 1 derzelve Wet.

En wordt voorts ter kennis van een iegelijk gebragt dat inmiddels en in overeenstemming met des Ministers bekendmaking van den 19 dezer maand, de inschrijvingen tot de tweede Deelneming, volgens het elfde Artikel der Wet, met den 2 Januarij aanstaande, ten Kantore van de Nederlandsche Bank en bij de Agenten van den Rijks-Kassier zullen worden opengesteld.

's Gravenhage, den 27 December 1832. VAN TETS VAN GOUDRIAAN.

ENGELAND.

LONDEN, *den 26 December*. Allengskens geraakt de uitslag der verkiezingen meer en meer bekend. In Ierland heeft op verscheiden plaatsen de partij gezegevierd, die de afscheiding van dat eiland, althans in staatsbestuur, van Groot-Brittanje verlangt. Op sommige plaatsen in Engeland heeft de partij der radicale-hervormers, met welke de parlement-hervormers onlangs min of meer in verbroedering schenen te willen komen, zoo dat de *Times* voor eenige dagen amende-honorable deed aan den bekenden *Hunt*, op wien hij in vroegeren tijd bijna even zwaar geschimpt had als sedert op den Koning van Holland, zich zoodanig gedragen, dat het verbond verbroken schijnt, en het aangehaalde blad tot zijne vroegere meening terug gekeerd is. Wat de landbouwende districten van Engeland betreft, omtrent den uitslag der verkiezingen aldaar schijnen de Wighs mede in geenen deele vergenoegd, aangemerkt de *Times* zich heden uiterst verbolgen toont over de werking eener clausel, door lord *Chandos* in de hervormings-bill gebragt, en van welke hij zegt het gevolg geweest te zijn, dat zelfs welgegoede, hunne huren stipt betalende pachters volkomen in de magt hunner landheeren geweest zijn. Of dit de oorzaak van den uitslag der stemming in de land-districten geweest is laten wij daar, maar eene daadzaak is het dat op vele plaatsen de kandidaten der Tories de overhand behouden hebben. Met den algemeenen uitslag der verkiezingen schijnt alsnog geene der partijen zich volkomen te durven geluk wenschen.

De *Courier* zeide gisteren, van eenen zijner buitenlandsche correspondenten een berigt ontvangen te hebben, uit hetwelk hij, zoo het waar is, zou moeten afleiden dat ons gouvernement voornemens ware, eerlang, met betrekking tot de gescheidene landen van Holland en Belgie, min of meer eene onzijdigen stand te nemen (*to hold itself rather in a neutral position, at no distant time*). Volgens het berigt van dien correspondent zouden de onderhandelingen, die na de vervulling (*completion*) der tegenwoordige militaire verrigtingen in Belgie noodig zouden worden, hervat worden te Frankfort, deels zegt men, uit hoofde van deszelfs ligging, deels om de conventie, dat in gemelde stad de zittingen der Duitsche bondsvergadering gehouden worden.

De *Guardian* merkt op dit berigt aan, dat ons gouvernement uit de valsche stelling poogt te geraken, waarin het zich geplaatst heeft. De *Courier* had ook het aanstaand vertrek van den heer *van Zuijlen van Nijevelt* aangekondigt, maar de *Guardian* gelooft dat dit berigt niet gegrond is.

De *Albion* meldt, dat het Fransche kabinet zich tot de Duitsche Bondsvergadering gewend heeft, om te weten of dat ligchaam zich tegen eene scheiding van het Groot-Hertogdom Luxemburg, van Holland, verzetten zou. De Bondsvergadering had geantwoord, dat zij geene magt van handelen bezat, zonder de toestemming van den Koning der Nederlanden en zonder die der overige Vorsten van het verbond.

De fondsen zijn aan het rijzen, en zullen, ten gevolge van de overgave der Citadel waarschijnlijk heden nog verder stijgen. Het gedrag van den generaal *Chassé* wordt hier, ook met betrekking tot zijne overgaaf, zeer geprezen: „ Deze gelukkige voleindiging (zegt een bij ons ontvangen Londensche brief) doet den generaal *Chassé* wederom groote eer. Na de eer zijns lands gered te hebben, plaatst hij zich, om een militair beeld te gebruiken, in de bres en verhoed alle verdere bloedstorting. Wij hopen nu, dat de Franschen voldaan zullen zijn, en dat eene vereerende vrede alle nog bestaande oneenigheden zal eindigen."

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 25 December*. Gisteren op den middag is alhier door een buitengewoon courier de eerste tijding overgebragt, dat de bevelhebber der Antwerpsche citadel in onderhandeling was getreden. Eenige uren later bragt de telegraaf eene depêche van den maarschalk *Gerard* over, waarbij de overgave werd aangekondigd, onder voorwaarde dat de bezetting krijgsgevangen zoude blijven, tot dat ook de overige forten waren ontruimd. Door het mistige weder werd de depêche aldaar afgebroken, doch de hoofdinhoud bekend zijnde, kondigde des middags ten drie ure het kanon der Invaliden deze blijde tijding de hoofdstad aan. Des avonds zijn de straten St. Honoré, St. Denis en St. Martin verlicht geweest, en waarschijnlijk zal dezen avond de gansche stad geïllumineerd worden.

Het *Journal des Débats*, even als de overige bladen de overgave der citadel met niet weinig grootspraak aankondigende, voegt er bij, dat het Fransche leger, luidens de overeenkomst met Engeland gesloten, dadelijk na de ontruiming der citadel en *der forten tot dezelve behoorende* den terugtogt zal aannemen. Andere ministeriële bladen schijnen even zeer, hetzij de beide sterkten Lillo en Liefkenshoek, over het hoofd te zien, of wel door de behaalde overwinning de aandacht der menigte daarvan te willen afleiden. Zoo wordt ook het vertrek des Konings naar Rijssel en Valenciennes als zeer nabij beschouwd.

De gezanten der groote Mogendheden hebben zich reeds gisteren bij den minister van buitenlandsche zaken vereenigd, en men spreekt van onderhandelingen die buiten de Conferencie tot eene spoedige schikking der Belgische kwestie zouden geopend worden. Aan den generaal *Haxo* zoude bevel gezonden zijn, om zich met eene bijzondere zending naar Berlijn te begeven, terwijl een der adjudanten des Konings, de generaal *Beaudrand*, met hetzelfde doel naar Weenen zoude vertrekken.

Volgens de *Gazette de France* zoude daarenboven de heer *St. Aulaire* tot gezant aan het hof van Oostenrijk en de maarschalk *Maison* aan dat van Petersburg benoemd zijn.

BELGIE.

BRUSSEL, *den 26 December*. Gisteren is het militair hospitaal onzer stad weder ontledigd; ditmaal is het transport geschied naar Leuven. Uit Vlaanderen worden de Fransche gekwetsten, die het transport verdragen kunnen, tot zelfs naar Rijssel vervoerd.

Het korps partijgangers van *Capiaumont* zal, volgens verzekering der *Emancipation*, voor eenigen tijd naar binnenlands verlegd worden.

Donderdag den 20 dezer is het Amerikaansche driemastschip *Ganges*, kapt. *Johnssone* met 2000 kisten suiker van het eiland Kuba, aan het huis van *Jakob Serruijs* geconsigneerd, oostwaarts van Ostende gestrand. Bij het inloopen in die moeijelijke haven, waar thans, wegens het sluiten der Schelde, alle naar Belgie bestemde koopvaardijschepen moeten binnenkomen, stootte, bij holle zee en harden wind, dit schip op de bank voor de invaart zijn roer af en geraakte aldus op strand. Het volk is gered.

Het is het 8ste reg. van linie met hetwelk de Hollanders den 23sten aan den Doel te doen gehad hebben. Volgens een door het *Journal des Flandres* gegeven berigt, zou een bataillon, aan welks hoofd de Generaal *Sebastiani* in persoon zich gesteld moet hebben, in het vuur geweest zijn: de overige bataillons dienden als reserve, en het 19de regiment, dat tot versterking aansnelde, kwam te laat. Het verlies der Franschen wordt gezegd in 10 dooden en 30 gekwetsten bestaan te hebben.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, *den 27 December*. Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden.

De beraadslagingen over de begrootings-wetten zijn geopend, en veertien leden hebben daarover het woord gevoerd, waarvan, uit tijdsgebrek, geen volledig verslag kan worden medegedeeld. Zeven leden hebben zich stellig voor de begrooting en zeven tegen dezelve verklaard Allen hebben de noodzakelijkheid tot het vereenvoudigen van ons Staatsbestuur aangetoond, allen hebben op bezuinigingen aangedrongen, zij hebben tot dat einde onderscheidene middelen aangewezen en tevens daarvan de noodzakelijkheid betoogd, uit het oogpunt van het behoud van het crediet van den staat. Sommige hebben hun leedwezen geuit dat de Regering, die reeds zoo dikwerf zich van deze wenschen heeft kunnen overtuigen, tot dus verre daaraan nog niet op zoodanige wijze gehoor verleend had, dat men nu reeds aanvankelijk een goeden uitslag er van had mogen ondervinden. Hoezeer vele staats-uitgaven wel niet in eens konden verminderd worden had men dit doel door volstandige vereenvoudigingen wel hebben kunnen bereiken. De cijfer der begrooting was te hoog en voor vermindering vatbaar. Vele uitgaven kwamen daarop voor, die reeds vervallen waren; andere op welker inkorting reeds zoo menigmaal was aangedrongen, enz. Deze redenen hebben dan ook de heeren *Rengers*, *Sandberg*, *Fockema*, *van Sijtzama*, *Cats* en *Luijben* doen besluiten om tegen de begrooting te stemmen, terwijl de heeren *de Bordes*, *van Alphen*, *Corver Hooft*, *van Hemert*, *Fretz* en *Donker Curtius* de voordragt zouden aannemen, zoo wel om de omstandigheden waarin het Vaderland verkeerde, de onmogelijkheid om reeds dadelijk aan de wenschen der kamer tot groote bezuinigingen te gemoet te komen, en in vertrouwen op de door de Regering gegevene verzekeringen en gedane toezeggingen, ten welken einde zij immers in de wet twee millioenen buiten beschikking hadden gesteld.

Wat betreft het ontwerp van wet op de middelen, vond men daarin de grootste bezwaren in het te kort dat daarin, naar de uitgaven, bestond; in de 20 opcenten op de grondbelasting, die voorgedragen zijn; in het niet bepaald aannemen van de accijnsen op brandstoffen en het gemaal, enz. De leden der zoogenaamde landprovinciën deden de ongelijkheid gevoelen die er tusschen de onderscheidene belastingen bestond, waardoor de landbouw bovenmate gedrukt werd. Tegen die voordragt zouden stemmen de heeren *Rengers*, *Sandberg*, *van Swinderen*, *Fockema*, *Kniphorst*, *van Sijtzama*, *Cats* en *Luijben*.

Een der redevoeringen die het meest de aandacht der kamer tot zich trok was die van den heer *van Sijtzama*, uitgesproken ter bestrijding van de voordragten, waarin deze voornamelijk tegen den geheimzinnigen sluijer van het Sijndicaat gesproken en getracht heeft aan te toonen, dat er schulden door hetzelve waren gemaakt buiten toestemming van de Staten-Generaal, en het in plaats van schuldeischer van het fonds der nijverheid schuldenaar daarvan geworden is. Overigens heeft de spreker den druk van den middenstand betoogd, en de redenen opgenegeld waarom hij de buitengewone begrootings-wetten niet heeft aangenomen. Hij, en welligt, naar hij zeide, velen met hem, ondersteunde de redevoering destijds door den heer *Schimmelpenninck* uitgesproken; die raad werd echter niet gevolgd, en thans wees hij naar het *kasteel van Antwerpen!*

De heer *Fretz* heeft den heer *van Sijtzama* beantwoord, en op voortdurende eensgezindheid aangedrongen. Met het kasteel is wel veel, niet alles verloren. Met moed, eendragt en vertrouwen zullen wij de crisis te bovenkomen, waarin wij ons bevinden.

Ten half vier ure werden de beraadslagingen tot des avonds ten zes ure geschorst.

Van den 28sten. In de avondzitting van gisteren is, na gehoudene discussien, het ontwerp der uitgaven voor 1833 aangenomen geworden, met eene meerderheid van 36 tegen 10 stemmen, die der heeren *Fockema*, *Cats*, *van Reenen*, *Sandberg*, *Rengers*, *Luijben*, *Repelaer*, *van Nagell*, *Gockinga* en *van Sijtzama*. De voordragt van wet op de middelen is insgelijks goedgekeurd met 33 tegen 13 stemmen. Tegen hebben gestemd dezelfde leden als bij de uitgaven, benevens de heeren *van Swinderen*, *van Randwijck* en *Dijckmeester*. Eindelijk is het ontwerp van wet, tot aankoop en aflossing van schuld in 1833, met algemeene stemmen aangenomen. De drie voordragten zullen aan de Eerste Kamer worden verzonden.

Van den 29sten. In de zitting van den 28sten is de wet wegens de heffing der grondbelasting voor 1833 met 30 tegen 16 stemmen; die wegens de ligting der Nationale Militie met algemeene stemmen, en die wegens het onttrekken aan de dienst der mobiele Schutterij met 39 tegen 5 stemmen aangenomen. Daarna is de vergadering tot den 1 Februarij 1833 gescheiden.

De *Staats-Courant* van Woensdag den 26 December bevat de volgende berigten:

Eene depêche van den generaal-majoor *Wildeman*, opperbevelhebber der vesting Breda, gisteren morgen per estafette aan Z. Exc. den directeur-generaal van oorlog overgebragt, en de aankondiging behelzende, dat de 1ste luitenant *Heshusius*, adjudant van den generaal-majoor *de Favauge*, van de bezetting van het kasteel van Antwerpen, zich vergezeld van een Fransch gezantschaps-secretaris en officier, aan de voorposten te Grootzundert had aangemeld, en dat omtrent de toelating van de twee laatstgemelde heeren op ons grondgebied bevelen werden verzocht, deed al dadelijk vermoeden, dat er gewigtige mededeelingen van wege den opperbevelhebber van het kasteel konden worden te gemoet gezien. Ten een ure na den middag kwam genoemde 1ste luitenant *Heshusius* met den luitenant *van Emde*, adjudant van den generaal *Wildeman* alhier aan, en deed hij het overhandigen der brieven van Zijne Excellentie den generaal der infanterie Baron *Chassé*, mondeling verslag, dat die waardige opperbevelhebber niet dan met weerzin, doch door de omstandigheden gedrongen, zich in de noodzakelijkheid had gebragt gezien, om wegens de ontruiming van het kasteel eene eervolle kapitulatie te sluiten.

De missive van den generaal *Chassé* en de bijlagen zijn van den volgenden inhoud:

Aan Zijne Excellentie den heer Directeur-Generaal van Oorlog.

Hoofdkwartier citadel van Antwerpen, den 24 December 1832.

De zwarigheden, welke zich dagelijks vermeerderen, om dezen aan mij toevertrouwden post langer met eere te kunnen verdedigen, hebben mij genoodzaakt, in weerwil van mij zelven, in onderhandeling met den vijand te treden.

De vermoeijenissen en ontberingen, welke de soldaat sedert drie weken ondergaan heeft, zijn boven alle beschrijving, en hebben de krachten van het garnizoen geheel uitgeput.

... die het Ankerwater, door het doorloopen der grachten, in de putten voordring veroorzaakt is, dat men met de grootste moeite slechts het onontbeerlijke water kon bekomen; en tot overmaat van ongeluk zijn de twee laatst nog bestaande putten in den vorigen nacht door de vijandelijke bommen vernietigd.

Alle de zoo gezegde bomvrije lokalen zijn ten eenen male verwoest, zoo dat de soldaat in de poternes, communicatien en galerijen, onder een zoo gezocht bombardement, dusdanig in een is gedrongen, dat bijna nimmer door denzelven rust genoten wordt.

Het bomvrije hospitaal, waarin zich alle onvervoerbare gekwetsten en geamputeerden bevinden, dreigt elk oogenblik in te storten, waardoor deze ongelukkigen gezamenlijk verpletterd en begraven zouden worden.

In de linker face van bastion II, heeft de vijand eene bres geschoten, welke 80 tot 100 ellen breed is en reeds bijna de helft der gracht gevuld heeft.

De *descente du fossé* is geëffectueerd en de vijand heeft slechts zijne mijn te doen spelen, om de contre-escarp in de gracht te doen storten en alzoo den storm uit te voeren.

Het is om al het hierboven aangehaalde, dat ik, de onmogelijkheid inziende, om eenen storm af te slaan, alsmede dat door het roekeloos afwachten daarvan de tot hiertoe behalde roem ten eenen male verloren zoude kunnen gaan, propositien aan den Maarschalk *Gérard* gedaan heb, om mij den aftogt vrij te laten, en mij genegen heb getoond, de door hem op den 30 November ll. gevraagde evacuatie te bewerkstelligen. Dit door hem van de hand gewezen zijnde, heb ik eindelijk, na den geheelen dag met parlementeren doorgebragt te hebben, met overleg van den raad van defensie, de kapitulatie gesloten, waarvan ik de eer heb, hiernevens kopie over te leggen.

Ik heb mijn persoon en eenige mijner officieren als krijgsgevangenen aangeboden, onder voorwaarde, om het overige der bezettingen vrij naar de noordelijke provincien terug te doen keeren, doch vruchteloos.

Uit het additioneel artikel zal Uwe Excellentie ontwaren, dat de flotille voor de stad niet in de kapitulatie begrepen is, welk artikel op instantelijk aandringen van den kapitein ter zee *Koopman* geïnsereerd is geworden. Ten gevolge daarvan was ik met denzelven overeengekomen, om zes der beste booten in de duisternis de Schelde te doen afzakken en de overigen te doen vernielen, welk eerste echter onuitvoerlijk schijnt geweest te zijn, dewijl ik op het oogenblik verneem, dat slechts éène boot is afgezeild, en de elf overigen door derzelver equipagien verbrand of in den grond zijn gekapt.

Ziedaar Uwe Excellentie de ongelukkigste dag mijns levens; gaarne had ik mijne loopbaan hier door eenen luisterrijken dood geëindigd; maar zulks heeft geene plaats kunnen hebben.

Ik zal de eer hebben Uwe Excellentie bij de eerste gelegenheid diegenen te doen kennen, welke zich in dit ongelukkig beleg het meest onderscheiden hebben, ten einde dezelven aan Zijne Majesteit onzen geëerbiedigden Koning bekend te kunnen maken.

De generaal der infanterie opperbevelhebber der Citadel en Zijner Majesteits Zeemagt op de Schelde voor Antwerpen.

Baron CHASSÉ.

CAPITULATIE, *gesloten tusschen den generaal der infanterie, baron* Chassé, *het bevel voerende over de Citadel van Antwerpen en aanhoorige forten, en over het Nederlandsch eskader voor die sterkte; en den maarschalk graaf* Gérard, *opperbevelhebber over het Fransche leger voor gemelde sterkte.*

Art. 1. De generaal der infanterie, baron *Chasse*, zal aan mijnheer den maarschalk *Gerard* overgeven de Citadel van Antwerpen, de flotille, het Vlaamsche Hoofd, de forten Burght, Zwijndrecht en Austruweel, in derzelver tegenwoordigen staat, met de vuurmonden, oorlogsbehoeften en leeftogt, behalve de voorwerpen, vermeld in art. 3.

Art. 2. De bezetting zal met krijgseer uittrekken, hare wapenen op het glacis nederleggen, en krijgsgevangen zijn. Trouwens, de maarschalk *Gerard* verbindt zich, om haar naar de Hollandsche grenzen te doen terug geleiden, waar zij hare wapenen zal terug bekomen, zoodra Z. M. de Koning van Holland de overgave zal hebben gelast van de forten Lillo en Liefkenshoek. Te dien einde zal de heer maarschalk *Gerard* onverwijld een' officier naar 's Gravenhage afzenden, en den generaal *Chasse* toelaten om, indien hij het noodig oordeelt, er insgelijks een' te zenden.

Art. 3. De officieren zullen hunne wapenen behouden. De geheele bezetting zal hare bagage, voertuigen, paarden en goederen behouden, hetzij die voorwerpen aan de korpsen, hetzij aan de afzonderlijke personen der bezetting toebehooren. Eenige lieden, niet tot de bezetting behoorende, doch die op de Citadel gebleven zijn, zullen staan onder de bescherming van het Fransche leger.

Art. 4. Indien het antwoord uit 's Gravenhage de overgave der forten Lillo en Liefkenshoek gelast, zal de bezetting naar de Hollandsche grenzen teruggeleid worden, hetzij te water, hetzij te land, naar verkiezing van den generaal *Chasse*, en zulks dadelijk na de inbezitneming der gezegde forten.

Art 5. Indien de bezetting over land zal gaan, zal zij in eene enkele colonne marcheren. De generaal *Chasse* zal de vrijheid hebben om de officieren van den generalen staf en commissarissen van oorlog vooruit te zenden, om voor de huisvesting der troepen op Hollandsch grondgebied te zorgen.

Art. 6. Ingeval de paarden en voertuigen, aan de bezetting toebehoorende, niet voldoende waren tot vervoer harer goederen, zullen haar middelen van transport worden verstrekt, welke voor hare rekening zullen zijn. Dit zal ook het geval wezen met de vaartuigen, welke mogten vereischt worden voor het transport der meubelen van officieren of beambten der bezetting.

Art. 7. Voor het vervoer der zieken, en inzonderheid der gekwetsten, zullen, ten koste der Hollandsche regering, de noodige vaartuigen worden verstrekt, om dezelve te water tot Bergen op Zoom te doen overbrengen; de niet vervoerbare zieken zullen in aan hunnen toestand geschikte plaatsen worden verzorgd, voor rekening der Hollandsche regering, door officieren van gezondheid dier natie, welke, bij hunnen uittogt dezelfde voordeelen als de bezetting zullen genieten.

Art. 8. Onmiddellijk na de onderteekening dezer capitulatie, zal het belegeringsleger door een bataillon de halve maan en de poort tegen over de stad doen bezetten.

Art. 9. De kommandanten der artillerie en genie zullen, zoo spoedig mogelijk, aan de chefs dier korpsen van het Fransche leger overgeven de wapenen, krijgsbehoeften, plannen, enz., welke zij respectievelijk onder zich mogten hebben. Van beide zijden zal eene lijst der gezamenlijke voorwerpen worden opgemaakt.

Gedaan in het hoofdkwartier onder Antwerpen, den 23 December 1832.

De luitenant generaal, chef van den generalen staf, voorzien van de volmagten van mijnheer den maarschalk, opperbevelhebber van het Noorderleger,

(*Get.*) ST. CYR NUGUES.

Bijgevoegd artikel.

De flotille van twaalf kanonneerbooten voor Antwerpen gestationeerd, onder bevel van den kolonel *Koopman*, is in deze capitulatie niet begrepen.

Goedgekeurd,

(*Get.*) De Kolonel AUVRAY.

De generaal der infanterie, opperbevelhebber der Citadel van Antwerpen,

(*Get.*) Baron CHASSÉ.

De generaal *Chassé*, naar aanleiding der gesloten overeenkomst, goedgevonden hebbende, den 1sten luitenant *Heshusius*, met deze stukken naar 's Gravenhage af te vaardigen, werd deze aan de Fransche voorposten ontvangen, door de heeren *de Tallenaij*, gezantschaps secretaris en *de Passij*, staf-kapitein, die beiden met hem naar Groot Zundert zijn gereisd, doch niet verder op ons grondgebied zijn toegelaten, zoo als ook blijkt uit de hierna volgende missive van Zijne Exc. den heer Directeur Generaal van Oorlog aan den generaal *Chasse*. Dit stuk doen wij echter voorafgaan, door Zr. Ms op gisteren genomen besluit, als zullende ieder waar Nederlander daaruit met genoegen ontwaren, hoezeer Z. M. de heldhaftige verdediging van het Kasteel in den persoon des opperbevelhebbers heeft weten te waarderen, en aldus een openlijk blijk heeft gegeven van de goedkeuring, die Hoogstdezelve aan de gedragingen van den opperbevelhebber, en aan de wijze schenkt, waarop de bezetting, na voor het oog van geheel Europa de eer van Oud-Nederland ten volle gehandhaafd te hebben, voor het Vaderland is behouden geworden.

Wij WILLEM, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Willende aan Onzen Generaal der Infanterie, Baron *Chasse*, bij gelegenheid, dat hij, als Opperbevelhebber der citadel van Antwerpen, zich, na eene roemvolle verdediging dier sterkte tegen een overmagtig Fransch leger, tot de overgave derzelve verpligt vindt, en, in den persoon van dien Opperbevelhebber, aan alle officieren en manschappen der dappere bezetting, een voorloopig doch openlijk bewijs geven van Onze goedkeuring en erkentenis wegens den moed, de volharding en de vaderlandsliefde welke door hen, niettegenstaande de grootste vermoeijenissen en ontberingen, gedurende een langdurig en allerhevigst beleg zijn aan den dag gelegd, en zulks in afwachting der bijzondere verslagen, ten gevolge van welke Wij Ons voorbehouden de verdiensten van de officieren en manschappen, welke zich onderscheiden hebben, nader te erkennen en te beloonen;

Hebben goedgevonden en verstaan, Onzen Generaal der Infanterie, Baron *Chasse*, Kommandeur van Onze Militaire Willems-Orde, bij dezen te benoemen tot Ridder Grootkruis van dezelve orde.

En zullen afschriften dezes gezonden worden aan den Kanselier der meergemelde orde ter uitvoering, en aan Onze Beminde Zonen den Veldmaarschalk, en den Admiraal en Kolonel-Generaal, aan het Departement van Oorlog, alsmede aan Onzen Generaal der Infanterie, Baron *Chasse*, tot informatie.

's Gravenhage, den 25 December 1832.

WILLEM,

Van wege den Koning,

J. G. DE MEY VAN STREEFKERK.

's Gravenhage, den 26 December 1832.

Aan Zijne Excellentie den Generaal der Infanterie Baron Chassé, *Opperkommandant der cidadel van Antwerpen.*

Gisteren morgen heb ik ontvangen de missive van Uwe Excellentie van den 24 dezer, no 784, houdende kennisgeving van de onderhandeling in welke U Hoog Ed. Gestr. met den vijand is getreden, en van de redenen welke u daartoe hebben bewogen; alsmede, onder andere bijlagen, een afschrift der capitulatie door Uwe Exc. met den Franschen Maarschalk *Gerard* gesloten.

Ik heb deze belangrijke stukken onverwijld aan Z. M. den Koning onderworpen, en het is din ten gevolge dat ik mij thans door Hoogstdenzelven met de navolgende mededeeling aan Uwe Exc. belast vinde.

De Koning treedt niet in de capitulatie als zoodanig; doch Zijne Majesteit heeft mij ook ditmaal weder de aangename taak opgelegd Uwe Exc bij deze gelegenheid de plegtige verzekering te herhalen, dat het gedrag van Uwe Exc. en van de dappere bezetting der citadel van Antwerpen, gedurende de geheele verdediging dier sterkte, wel verre vanbij Hoogstdenzelven iets te wenschen te hebben overgelaten, 's Konings onbeperkte tevredenheid weg draagt; dat die verdediging geheel aan Zijner Majesteits billijke verwachting heeft beantwoord; dat Hoogstdezelve niet heeft opgehouden, gedurende al dentijd van het beleg met innige deelneming gade te slaan het lot van zoo vele dapperen, die daarbij hun bloed voor het Vaderland hebben vergoten, en ook nog uit uw laatste rapport met ontroering heeft vernomen, hoe groot de ontberingen en vermoeijenissen zijn geweest, welke de brave bezetting zich zoo lang heeft getroost.

Nu reeds aanschouwelijk een blijk van Hoogstdeszelfs goedkeuring, zoo aan Uwe Excellentie persoonlijk, als in uwen persoon aan het geheele garnizoen der Citadel, willende geven, heeft onze geëerbiedigde Koning goedgevonden U, Mijnheer de Generaal, te benoemen tot Ridder Grootkruis van de Koninklijke Militaire Willemsorde, en zulks bij besluit van gisteren, no 63, waarvan ik het genoegen mag genieten een afschrift hierbij over te leggen.

De waarde van deze hooge onderscheiding zal ongetwijfeld voor Uwe Excellentie grootelijks worden verhoogd door de omstandigheid, met welke ik thans de eer heb U Hoog Edele Gestrenge bekend te maken, dat namelijk Zijne Majesteit Hoogstdezelfs eigene decoratie dier orde in mijn bijzijn heeft afgedaan, en mij dezelve benevens het daartoe behoorend lint en het juweel, nog onlangs bij de laatste plegtige gelegenheid door den Koning zelven gedragen, heeft overhandigd, ten einde die insignia aan U Hoog Edele Gestrenge van wege Zijne Majesteit, als de Uwe te doen geworden. Zij zullen Uwe Excellentie met dezen brief worden ter hand gesteld.

Het strekt mij al verder tot genoegen, Uwer Exc te kunnen melden, dat de Koning alle de voorloopig door Uwe Excellentie gedane benoemingen tot ridders der 4de klasse van de gedachte orde, vermeld in uwe missive van den 16 dezer, no. 1776bis, onverwijld heeft gelieven te homologeren, en dat Zijne Majesteit nader zal beslissen, nopens de verdere aanbevelingen in dien brief vervat, terwijl Hoogsdezelve met verlangen zoodanige verdere voordragten tot belooning, van Uwe Excell. te gemoet ziet, als de omstandigheden u zullen voorkomen te vereischen.

Nog moet ik de verzekering hierbij voegen, dat indien het Uwer Excellentie mogt gelukken, de gekwetsten herwaarts te doen transporteren, zulks Zijner Majesteit bijzonder welgevallig zou wezen.

Ten slotte heb ik de eer U Hoog Edele Gestrenge kennis te geven, dat ik dadelijk mijnen adjudant, den kapitein *Verhorst*, naar de voorposten te Groot Zundert, doe vertrekken, om zich aldaar te abboucheren met den Franschen officier en den secretaris van legatie, die den luitenant-adjudant *Heshusius* daarheen hadden vergezeld, ten einde van hen te vernemen met welke voorstellen zij belast zijn; kunnende ik Uwe Excellentie reeds voorloopig de stellige verzekering geven, dat, wanneer die voorstellen over niets anders mogten loopen, dan de ontruiming onzerzijds van de forten Lillo en Liefkenshoek, in dezelve geenszins zal worden getreden.

Uwe Excellentie gelieve ook mijnen hartelijken gelukwensch bij deze zoo belangrijke gelegenheid aan te nemen.

De Directeur-Generaal van Oorlog,

(*get.*) DE EERENS.

Van de 44 gekwetsten, die op de Citadel eene amputatie hadden ondergaan, of wier wonden geen verder vervoer mogelijk maakten, waren den 26 dezer nog 31 in leven. Zij zijn in den loop van den 25sten, door Fransche krijgslieden, op draagbaren naar een der militaire hospitalen te Antwerpen gebragt, en geheel ten daar, onder het toezigt van de Nederlandsche officieren van gezondheid, die door den Franschen maarschalk, evenmin als de gekwetsten, onder de krijgsgevangenen begrepen worden, de beste behandeling.

In den ochtend van genoemden dag werden de vervoerbare gekwetsten, die zich nog op de Citadel bevonden, op vijf vaartuigen, onder Nederlandsche of witte vlag ingescheept, en stevenden deze schepen het eerst naar het Vlaamsche Hoofd, waar zij de vroeger daarheen vervoerde gekwetsten moesten innemen. Daar had bij hunne aankomst een roerend schouwspel plaats. De kolonel *Koopman*, door zijne officieren en matrozen omringd ontving de gekwetste strijdmakkers met een luid *hoerah*, welke begroeting door de ligtgekwetsten, die voor een oogenblik hunne wonden vergaten hartelijk beantwoord werd. Dadelijk daarop deed de Kolonel *Koopman* het volkslied *Wien Neêrlands bloed door de ad'ren vloeit* aanheffen. Hij zelf ontdekte zich daarbij het hoofd, en dit voorbeeld werd niet slechts door al de zee-officieren, matrozen en ligt gekwetsten gevolgd, maar ook de Fransche officieren, die de onzen moesten geleiden, bleven tot na het eindigen van het plegtig opgezongen lied, met ongedekte hoofde staan, als ten bewijze, dat zij vaderlandsch gevoel op prijs weten te stellen. Toen ook de gekwetsten, die zich aan het Vlaamsche Hoofd bevonden, waren ingescheept, zakten, na een wederzijdsch hartelijk vaarwel, vier der schepen, waarop zich, behalve eenige Fransche officieren, ook de eerste luitenant van de 9de afdeeling *Kerkhof*, en de luitenant ter zee der 2de klasse *Gevers* bevonden, de rivier af. Aan het Noorderfort werden door de aldaar geplaatste Belgische schildwachten eenige geweerschoten op de vier schepen gelost; doch de Franschen beletteden dadelijk, dat deze, hoogst bevreemdende, vijandelijkheid werd voortgezet.

Ten een ure op den middag van den 26sten kwamen de vier transportschepen bij Zijner Majesteits vloot op de Schelde, onder den kapitein *Lucas* aan, die dadelijk bevel gaf, om dezelve door de stoomboot, onder den kapitein luitenant ter zee *Roest*, de rivier te doen afslepen. Dien avond kwamen de twee eerste en den volgenden ochtend de beide andere schepen met gekwetsten te Bergen op Zoom aan, waar men, zoo als wij nauwelijks behoeven te zeggen, het mogelijke doet, om het lot dezer dapperen te verzachten. Behalve de officieren, die zich op de schepen bevonden, zijn nog vier andere officieren, die slechts ligte wonden hadden ontvangen, den avond van den 26sten, te Bergen-op-Zoom aangekomen.

Ter gelegenheid van het overvoeren der gekwetsten van de Citadel en het Vlaamsche Hoofd naar Bergen-op-Zoom, is ook ontvangen een berigt van den kapitein ter zee *Koopman*, van den 25 dezer.

Daaruit blijkt, dat genoemde kolonel zich, op den middag van den 24sten, nadat eene afdeeling Franschen de Citadel bezet had, naar die sterkte begeven hebbende, aldaar dadelijk door de Franschen gevangen genomen, en in eenige moeijelijkheden gewikkeld was, uit hoofde hij zich met de flotille onder zijne bevelen aan de ... den generaal *Chasse* gesloten kapitulatie onttrokken had. Nadat echter eenige ... hierover gehandeld was, werd de kolonel als kommandant van het Vlaamsche Hoofd en dus als onder de bevelen van den generaal *Chasse* staande erkend, en hem het woord afgenomen, om aldaar voorloopig als krijgsgevangen met de bezetting en de ... schepelingen te blijven.

Daarop naar het Vlaamsche Hoofd teruggekeerd zijnde, werden de noodige orders gegeven, om hetzelve, benevens de onderhoorige forten, den volgenden dag aan de Franschen over te geven.

In den morgen van den 25sten, voor de aankomst der Fransche commissarissen, deed de kolonel *Koopman* de bezetting en de schepelingen onder de wapenen komen, maakte hun zooveel mogelijk met den toedragt der zaak bekend, betuigde hun zijn dank in het algemeen voor hunne getrouwe pligtsbetrachting en bijzonder aan de schepelingen, voor het naauwkeurig uitvoeren der bevelen tot vernietiging hunner vaartuigen, en vermaande hen allen tot voortdurende gehoorzaamheid aan hunne officieren. Zijne aanspraak werd door een luid gejuich van *leve de Koning!* beantwoord.

Uit de verhalen der thans te Bergen op Zoom aangekomene officieren blijkt, dat de maarschalk *Gerard* en de hertogen *van Orleans* en *Nemours* werkelijk den generaal *Chasse* in zijne kasemat op de Citadel bezocht, hem omhelsd en met de meeste ... en eervolle verdediging der sterkte geluk gewenscht hebben. De bezetting der Citadel die den 24sten buiten de Waterpoort bij het kruidhuis hare wapenen op rotten had gesteld, en daarna weder is binnengerukt, bevond zich den 26sten nog op die ... De toeloop van nieuwsgierigen naar het Kasteel was zeer groot; doch men had ... bij opgemerkt, dat de Fransche schildwachten allerlei beleedigende scheldwoorden aan de Belgen, die zich op de werken wilden vertoonen, toedreven. Vóór het branden of in den grond hakken der elf kanonneerbooten der flotille, hebben de zeelieden alle daarop aanwezige wapenen vernield, de kanonnen vernageld, en de vlaggen benevens de seinboeken verbrand.

De thans ontvangene Belgische bladen houden in, dat de Hertogen *van Orleans* ...

Nemours, na den 25sten de militaire hospitalen te Antwerpen bezocht, en ook aan de Nederlandsche gekwetsten eenige franken geschonken te hebben, de terugreis naar Parijs hebben aangenomen.

Bij de billijke behandeling, welke alles wat tot de plaats gehad hebbende belegering der citadel betrekking heeft, inboezemt, meenen wij onzen lezers geene ondienst te doen met de mededeeling der navolgende bijzonderheden dienaangaande, ontleend uit particuliere berigten, op welker juistheid wij ons kunnen verlaten.

Toen de Generaal *Chassé* op den 23sten het oogenblik meende gekomen te zijn, dat hij tot het sluiten eener eervolle kapitulatie kon en moest overgaan, en nadat onze parlementairen daartoe in het Fransche hoofdkwartier waren aangekomen, sprak het van zelf, dat men van die zijde eer dan van de onze in de gelegenheid was, om bevelen tot het staken van het vuur te geven. Naarmate echter het vuur der vijandelijke batterijen verflaauwde, begon ook het onze te verminderen, en men zag weldra Fransche militairen het wagen, zich terhalverlijf boven de batterijen te vertoonen, tevens in gebroken Hollandsch roepende: „Schiet niet, schiet niet brave Hollanders, het is gedaan," terwijl een weinig later een Fransch officier eene der batterijen verliet en aan een der onzen, die zich op de borstwering bevond, niet minder levendig toeriep; (Monsieur, Monsieur, Capitaine ou Lieutenant c'est égal, venez, que je vous embrasse, courageux, frère d'armes,) waarop de onze hem beleefd groette, maar zeer bedaard vroeg: (pourquoi cela?) De Fransche officier hervatte: „(puisque vous etes de si braves gens" „Pourquoi donc venir nous attaquer?" was de wedervraag, waarop de Franschman met eenen vloed van pligtplegingen betuigde, dat het hem en zijne makkers leed genoeg gedaan had tegen de Hollanders te moeten strijden, vooral nu zij zagen, dat zulks alleen ten voordeele der Belgische Jesuïten moest strekken.

Menigvuldig waren de blijken van deelneming en vereering, welke de brave bezetting dadelijk bij het bekend worden van het staken der vijandelijkheden van de Franschen ontving. Brood, wijn en jenever werden hun, nog voor dat het vuur op alle punten had kunnen ophouden, onder allerlei loftuitingen en vriendschaps betuigingen, over de wallen toegereikt.

De generaal *Chassé* moet namens den maarschalk *Gerard*, door den generaal *Rumigny* over zijne heldhaftige verdediging gelukwenschingen ontvangen hebben, onder mededeeling van des maarschalks voornemen, om bij den grijzen opperbevelhebber een bezoek te komen afleggen. Bij die gelegenheid moet de generaal den heer *de Rumigny* hebben voorgehouden, dat de maarschalk, bij zulke middelen en zulk eene overmagt als te zijner beschikking stonden, niet noodig had gehad om ten laatste nog met den grooten Luikschen mortier proeven tegen de Citadel te nemen. De Heer *de Rumigny* zoude zijnen bevelhebber ten deze verontschuldigd hebben, met te zeggen, dat men zulks gedaan had, *pour faire plaisir au Roi Leopold*, waarop de Generaal met nadruk had geantwoord, dat zulke proefnemingen voor Prins *Leopold* voegzamer zouden geweest zijn, indien hij met zijn eigene middelen de Citadel had durven aanranden.

De Belgische dagbladen geven ons de volgende tijdingen:

Emancipation: (ANTWERPEN, *Dingsdag 25 December, des avonds.*) Zie hier eenige bijzonderheden medegedeeld door eenen ooggetuige betreffende de neerlegging der wapenen door het garnizoen der Citadel:

Gisteren middag ten 4 ure (24 Dec.) heeft de maarschalk *Gerard*, vergezeld door de Hertogen van Orleans en van Nemours, en gevolgd door zijnen staf zich door de Esplanade poort naar de Citadel begeven om bij den generaal *Chassé* een bezoek af te leggen. Niets is in staat om eenig denkbeeld aan te geven van de puinhoopen en bouwvallen door en over welke men zich eenen weg heeft moeten banen tot naar de kasemat, achter in welke zich de Generaal bevond. Het was een aandoenlijk schouwspel dien ouden Generaal te midden van alle die verwoesting te zien, en vreezende nog niet genoeg tot eene eervolle defensie gedaan te hebben.

De Maarschalk heeft gepoogd alles voor hem te verzachten, wat er in zijne gesteltenis voor hem kon grievend zijn, en van hem afscheid nemende heeft hij, in eene waarlijk treffende toespraak, in tegenwoordigheid eener groote menigte Hollandsche officieren, hun verklaard dat hunne edele defensie hun voor altijd de hoogachting der Franschen had doen verwerven, en dat hij in zijn leger geen officier had die er niet trotsch op zoude zijn hun wapenbroeder te wezen. „*Ik eer overal den moed, mijne heeren, en deze puinhoopen zijn de schitterendste bewijzen van den uwen.*" De Maarschalk heeft voorts de Citadel bezigtigd en bij de escarpe van het bastion Toledo gekomen zijnde, zeide hij: „*Het was meer dan tijd, de generaal* Chassé *heeft zich als man van eer gedragen. Hij kon het geen dag meer uithouden.*"

De Maarschalk heeft zich vervolgens op het glacis der lunet van Kiel begeven. Aldaar waren een detachement artillerie en der genie, benevens de divisie Fabre in slagorde geschaard; spoedig daarop heeft men in eene per divisien geslotene kolonne de bezetting, ongeveer uit 4000 bestaande, uit de Citadel zien naar buiten komen. Die soldaten hadden allen een zeer schoon aanzien, het gelaat eenigzins betrokken als van mannen die geleden hadden, maar met eene zeer schoone krijgshaftige houding. Na gedefileerd te hebben, heeft het garnizoen op het glacis de wapens neergelegd. Deze plegtigheid had iets aandoenlijks, en men kan zich bezwaarlijk voorstellen wat niet al de Franschen hebben aangevoerd om het pijnelijke te verzachten, hetwelk in der verwonnelingen toestand gelegen kon zijn; de luitenant der eerste kompagnie, het bevel zijns generaals gehoorzamende, wierp met toorndrift zijnen degen verre van zich weg; „*Neem hem terug Mijnheer*," zeide daarop des Maarschalks aide de camp, die met het bestuur dezer verrigting was belast: „*wij vragen u slechts een pand ter bewaring, en het kan nergens beter dan in uwe handen geplaatst worden.*"

Wat men niet genoeg herhalen kan, is dat de Citadel in eenen staat van verwoesting is, van welken welligt nimmer eenige belegerde vesting het voorbeeld heeft opgeleverd, en men moet zulks erkennen ter onverwelkbare eer der belegerden, zoo wel als tot roem der belegeraars.

De Maarschalk, gevolgd door twee aides de camp, begeeft zich naar den Koning, die ten half vijf ure in de stad is gekomen, bij wien hij, als ook de Fransche Prinsen, ter tafel is genoodigd.

In de Citadel zijn ongeveer een millioen kardoezen, en ongeveer honderdduizend Nederl. ponden buskruid gevonden.

Courier: (ANTWERPEN, *Dingsdag 25 December.*) Gisteren middag half vier ure hebben zich de Fransche troepen in groot tenue op den straatweg naar Boom geschaard, het hoofd der kolonne tegen het fort Kiel gekeerd. De maarschalk *Gerard* aan het hoofd van zijnen staf, de Hertog van Orleans in de uniform van generaal-majoor de Hertog van Nemours in uniform van kolonel der lanciers, de heeren generaals *Achard*, *Lawoestine*, *Castellane* en een groot aantal officieren vertoonden gezamenlijk een luisterrijke groep militairen. Ten vier ure defileerde het Hollandsche garnizoen langs de troepen en legde daarna de wapenen op het glacis neder. De officieren behielden hun zijdgeweer en vernamen van de Fransche officieren onderscheiden woorden en betuigingen van achting. Toen de Hollandsche artillerie de linie voorbij reed hoorde men in de Fransche gelederen een gemompel van bewonderende goedkeurig van mond tot mond gaan; eene echt heldhaftige betuiging, gegeven door edelmoedige vijanden, die hem vereeren; welke met den meesten moed en met het meeste gevolg weerstand biedt. De soldaten der beide natien mengden zich dooreen en gaven elkander blijken van wederzijdsche achting en genegenheid. Het Hollandsche garnizoen scheen vermoeid, doch vol heldenvuur te zijn. De bezetting is binnen de Citadel terug gekeerd.

De Prinsen en de maarschalk *Gerard* hebben bij den generaal *Chassé* een bezoek afgelegd, die van hen het getuigenis heeft ontvangen, dat hij zijnen pligt eerenswaardiglijk had vervuld.

De Citadel is gansch en al onderstboven gekeerd, als of zij door eene aardbeving ware geschokt geweest. Al de gebouwen, die er opstonden, liggen in puin. Het kruidmagazijn heeft slechts door eene verbazend zware blindering staande gehouden. De bres werd bruikbaar geacht, en alle hoop op bijstand vervlogen zijnde werd de overgaaf pligt, naardien de eer der bezetting gered was.

Het garnizoen heeft tusschen de 700 en 800 dooden en gekwetsten gehad; 67 krijgslieden zijn geamputeerd en naar het militaire hospitaal vervoerd geworden.

Het antwoord op de door den maarschalk *Gerard* gestelde voorwaarden wordt uit 's Hage verwacht.

De Citadels poort is door een Fransch bataillon bezet en de overlevering van het materieel heeft gisteren aan eene Fransche commissie plaats gehad.

Sedert de capitulatie der Citadel heerscht in Antwerpen de grootste vreugde; trouwens in de bladen dier stad wordt aangemerkt, dat men thans verlost is van die angst en schrik, waardoor men gedurende meer dan twee jaren gekweld is geweest. Voor die *weldaad* (want zoo noemt men het ten onder brengen van het bolwerk, hetwelk de Belgische revolutie, met al de gruwelen van hare snoodheid, trouweloosheid en geweld, niet aan het wettig gezag had kunnen ontwringen) wordt dan ook openlijk dank geweten aan Frankrijk, welks legermagt (terwijl de schoone en jeugdige Belgische armee, geheel werkeloos, zelfs niet op de kampplaats tegenwoordig was) daarvoor tallooze gevaren en moeijelijkheden doorgestaan en haar bloed vergoten heeft. — Ten einde te eeniger tijd niet weder bloot te staan aan de gevaren, welke eene in opstand zijnde stad te vreezen heeft van den kant van eene haar bedreigende sterkte, die door eene even dappere als trouwe bezetting verdedigd wordt, zal de regering van Antwerpen aan vorst *Leopold* plegtig verzoeken, dat de werken der Citadel aan de stadszijde geslecht worden.

Genoemde vorst heeft zich in den ochtend van den 24sten uit Brussel naar Antwerpen begeven. — Dien dag waren de wegen naar laatstgenoemde stad opgevuld met menschen, die deels met hunne gezinnen en goederen ten hunnent terugkeerden, deels uit nieuwsgierigheid derwaarts heen stroomden.

In den nacht op den 24sten is een aide de-camp van den maarschalk *Gerard*, de kapitein *Passy*, met een Hollandsch officier van het garnizoen der Citadel, naar 's Gravenhage vertrokken, om aldaar de bevelen der regering te vernemen omtrent de overgaaf van Lillo en Liefkenshoek en het in de kapitulatie daaraan verbondene tot der Nederlandsche bezetting.

De officier, van welks vertrek uit de Citadel van Antwerpen naar 's Gravenhage hierboven uit de Belgische berigten melding is gemaakt, is de adjudant van den generaal *Favauge*, de luitenant *Heshusius*; hij is gisteren namiddag in genoemde residentie aangekomen. De aide-de-camp van den maarschalk *Gerard*, alsmede de Fransche legatie-secretaris te Brussel, de heer *de Tallenay*, welke hem dachten te vergezellen; zijn aan onze grenzen te Groot-Zundert, vermits de gemeenschap met Belgie geheel is afgesneden, vooreerst achtergebleven. — Spoedig na de komst van genoemden officier heeft deze bij Z. M. den Koning een gehoor gehad, en daarna is, naar men verneemt, de kabinetsraad vergaderd.

De luitenant *Heshusius* is in den afgeloopen nacht van 's Gravenhage naar de Citadel van Antwerpen teruggekeerd.

De arrestatie van de heeren *Couvreur*, *Froment*, enz. te Gend; is, naar men thans meldt, geschied uithoofde, dat zij, door middel van het bekende antirevolutionaire dagblad, *le Messager de Gand*, tijdingen verspreidden, die de soldaten konden ontmoedigen. Sommigen hunner zijn reeds door den militairen regter verhoord. Zij zijn thans van de citadel van Gend naar het gewone gevangenhuis overgebragt.

AMSTERDAM, *den 27 December.* Uit de Belgische, heden avond ontvangen, berigten blijkt het nog niet, zooals ons in andere bijzondere berigten was gemeld geworden, dat een deel van de bezetting de Citadel reeds verlaten had, langs den weg naar Boom. Bij het nederleggen van de wapenen, Maandag ll., bevond zich, volgens de berigten uit Antwerpen, de generaal majoor *Favauge* aan het hoofd van de troepen, welker getal op nog 3.600 strijdbare manschappen werd gerekend. Volgens de berigten, door de Brusselsche bladen uit Berchem van gisteren, den 26sten, gegeven, hadden een vierhonderdtal Franschen de forten aan den anderen Schelde oever in den ochtend in bezit genomen; reeds hebben zij eene opgave van de bewapening en approvisionering dier forten. De Antwerpsche bladen, intusschen, immers het *Journal du Commerce* van heden, verzekert dat gisteren op den middag die overgave nog niet geschied was echter hadden de Hollanders die men er op zag geene wapenen, doch de Hollandsche vlag wapperde nog altijd zoo van het Vlaamsche Hoofd als van de andere forten, terwijl men, in de berigten uit Berchem, deze vlaggen reeds naar Parijs op weg zegt te zijn en de op de forten gevangen genomen troepen, op niet minder dan ruim 3,500 man begroot!

Het Antwerpsch *Handelsblad* spreekt voorts ook nog op de stelligste wijze tegen, hetgeen in sommige Brusselsche bladen is vermeld geworden, dat er namelijk nog voor zes maanden levensmiddelen op de Citadel zouden geweest zijn. Er heerschte integendeel gebrek aan levensmiddelen, en de behoefte aan munitie, behalve aan kruid, begon zich almede te doen gevoelen, zoodat men reeds van de opgeraapte vijandelijke projectielen moest gebruik maken.

De Hertogen van *Orleans* en *Nemours* hebben ll. Dingsdag het militaire hospitaal te Antwerpen bezocht en bij die gelegenheid gratificatien van 300 en 100 franken aan de zwaar en ligter gekwetsten uitgedeeld. Ook de Hollandsche gekwetsten, die van het Vlaamsche Hoofd in het militaire hospitaal te Antwerpen den volgen dag waren overgebragt, ontvingen eene gift, volgens de berigten uit Berchem van 25 franken, volgens het *Journal d' Anvers* van drie franken. Beide vorsten zijn Woensdag naar Brussel vertrokken; men dacht dat zij onmiddellijk naar Parijs zouden terug keeren.

In het Fransch hoofdkwartier te Berchem ging gisteren de spraak dat er eene depeche van den Franschen oorlogsminister bij den maarschalk *Gerard* gekomen was, in antwoord op de kennisgeving aan denzelven gedaan, van de voorgestelde en zoo goed als aangenomen kapitulatie; en zouden er ten gevolge dier depeche beschikkingen genomen zijn, voor de ontruiming van Belgie door het Noorderleger, hetwelk zijne voormalige kantonnementen zou betrekken en zich aan het legerkorps van den Moezel aansluiten.

In den morgen van gisteren zijn acht vaartuigen, met gekwetsten aan boord, van de Citadel naar Bergen-op-Zoom de Schelde afgevaren, begeleid door Fransche zeelieden onder de bevelen van zee-officieren dier natie. Op de hoogte van Kattendijk heeft de Belgische wachtpost aldaar, naar men wil zeggen, omdat dezelve niet vooraf gewaarschuwd was, vuur op deze vaartuigen gegeven, tot dat de Fransche officieren zich met den kommandant van den post hadden verstaan, waarna de vaartuigen verder ongehinderd doorvoeren.

Het is nu nader met zekerheid gebleken, hetgeen eerst naauwelijks te gelooven viel, dat namelijk de ongelukkige krijgsgevangenen van de kanonneerboot, die bij het fort St. Philippe genomen is, bij hun doortogen door Antwerpen, door het lage verachtelijke graauw dier stad op eene onmenschelijke wijs mishandeld zijn. Het *Journal du Commerce*, had in zijn vorig nommer deswegens het stilzwijgen bewaard, om reden, zegt hij dat hij niet de eerste had willen zijn, om iets aan den dag te brengen hetgeen Belgie tot het uitvaagsel van Europa moest maken. Maar zulks was vruchteloos geweest en de gruwel te algemeen bekend; zoo zelfs dat het stedelijk bestuur zich genoodzaakt gezien heeft zijne afkeuring bij eene proclamatie te kennen te geven. Volgens een verhaal van het gebeurde in den *Belge* voorkomende, had het volk, toen de gevangenen op wagens de Roode poort binnen kwamen, het eerst met woest geschreeuw geëischt, dat de officier zijn sjerp aflegde; daarna kwam het tot bedreigingen, begon men met slijk en eindelijk met steenen te werpen. Te vergeefs riep de brigadier van het twaalftal gendarmen, die met een pelotton infanterie tot geleide strekte, ten behoeve der weerlooze gevangenen, de menschelijkheid in. Verscheiden reeds gekwetste matrozen werden op nieuw getroffen. Een dier ongelukkigen rees op de bank, met het oog op de wang hangende, getroffen door een stuk bom uit het veld opgeraapt! En deze zelfde hoop uit het laagst gepeupel, snelde terstond daarop Vorst *Leopold*, die van Brussel te Antwerpen binnen kwam, te gemoet, om hem, met een niet minder woest geschreeuw, hunne waardige hulde te brengen.

Van den 30sten. In een uit 's Gravenhage alhier ontvangen brief van den 29 December, wordt als een berigt van goederhand het volgende gemeld: „Na, dat door den generaal CHASSÉ aan den maarschalk GÉRARD was medegedeeld, de door hem uit Holland ontvangen weigering om de forten Lillo en Liefkenshoek te ontruimen, is door den maarschalk de manschappen die de bezetting van de Antwerpsche Citadel hebben uitgemaakt, voorgesteld geworden, om hun de terugtogt naar Holland te vergunnen, onder voorwaarde echter van gedurende de tegenwoordige omstandigheden niet weder te zullen dienen. Doch dit voorstel moet door onze braven ten eenenmale zijn afgeslagen, ten gevolge waarvan er moet zijn besloten, om die manschappen naar Duinkerken, te doen transporteren, alwaar zij in de stad en omliggende plaatsen zullen worden ingelegerd.

TERSCHELLING, *den 26 December.* Het schip op de buiten Noordvaarder zittende, bevorens gemeld, is een Engelsch fregatschip, genaamd *Victoria*, kapt. James Casen, van Norfolk in Virginie, naar Bremen bestemd, geladen met Tabak; de Equipage, bestaande in 16 man en de vrouw van den kapitein, zijn verleden nacht door de loodsen geborgen, en heden morgen door den Terschellinger Loodsschipper J. Meyer, behouden aangebragt. Het schip zit vol water, en men zoude trachten zoo veel mogelijk van de lading te bergen.

VOOR ONZE BRAVE ZEELIEDEN.

Commissarissen over het *Vaderlandsch Fonds ter aanmoediging van 's Lands Zeedienst*, opgerigt in den jare 1781, te Haarlem en Amsterdam, achten zich in den tegenwoordigen strijd voor Vaderland en Koning, voor Vrijheid en Regt, verpligt, hunne Landgenooten te herinneren: dat gemeld fonds, sedert ruim 50 jaren bestaan hebbende, onder al de opvolgende Regeringen, in de kommerlijkste tijden zelfs, niet heeft opgehouden, daaruit voortdurend, niet in eens, maar bij geregelde drie maandelijke gratificatien, ondersteuning te geven aan zoodanige personen, voor welken dit liefdadig fonds is te zamen gebragt, te weten: *voor gekwetsten en verminkten, en voor weduwen, kinderen, en ouders van gesneuvelden in eenen oorlog te water ten dienste van het Vaderland*; dat dit fonds alzoo geregelde uitdeeling deed, aan de daartoe geregtigden uit de zeeslagen van Doggersbank, — die van October 1797, voor Algiers, Palembang, Oost-Indie, en nu onlangs voor de, op de Schelde en bij het Hazegras voorgevallene actien; dat boven dit alles, zij door de uitstekende liefdadigheid hunner Landgenooten, in staat zijn gesteld, de *Kweekschool voor de Zeevaart* te Amsterdam daar te stellen; welke inrigting sedert door Zijne Majesteit zoo krachdadig is beschermd en ondersteund, en waarvan het nut overtuigend is gebleken bij die mannen, welke daarin opgeleid, door Zr. Ms. Marine zoowel als de koopvaardij ten dienst staan, en beiderzijds tot eer verstrekken.

Na deze herinneringen zal het overbodig zijn, breeder te betoogen, dat commissarissen voortgaan op het 51 jaren lang betreden pad, tot geregelde *ondersteuning van ongelukkigen uit eenige actie te water*, en tot opvoeding meestal uit den geringen stand, van Jongelingen voor de Zeevaart, en dat zij, zoo te zamen, als elk hunner in het bijzonder, gaarne zullen ontvangen; in voege voormeld beheeren; en als naar jaarlijksche gewoonte verantwoorden, deze hunne administratie; en hoe ook, zij vertrouwen, dat dit genoeg bekend is, dat alle inkomende gelden *ten nutte der Zeevaart* zullen worden beheerd en aangewend. Zij voegen hierbij de namen der commissarissen welke iedere gift in dank zullen aannemen, en des verlangd, gaarne kwitantie daarvoor zullen geven, terwijl daarvan ook eene openbare vermelding zal volgen.

Amsterdam, den 20 December 1832.

De Commissarissen van de voornoemde twee fondsen zijn:

Te Haarlem: *B. W. van der Vlugt*, *J. Scholting*, *Mr. J. Enschedé*, *W. P. Barnaart*, *Jhr. J. P. Teding van Berkhout*, *C. J. de Bruyn Kops*, *Jhr. H. A. Ruysch*,

Vice-admiraal, te Rotterdam; *A. van Wickevoort Crommelin*, Jhr. *J. A.* baron *van Zuijlen van Nijevelt*, Gouverneur der Provincie Vriesland; Jhr. *L. J. Quarles van Ufford*, Mr. *P. Buyskens*, Regter te Alkmaar.

Te Amsterdam: *L. Zegers Veerkens*. *A. Ebeling*, *J. van Eeghen*, *P. Huidekoper*, Mr. *H. C. Hooft Graafland*, *J. J. Grampre Molière*, *F. Rendorp*, *J. Hartsen*, Jhr. Mr. *C. Dedel*. Honorair; Mr. *B. A. van Houten*, Mr. *D. J. van Lennep*, Mr. *N. van Beeftingh*, te Valkenburg; *J. P. E. Voute*.

Te Arnhem: *J. A. Troost*. Te Rotterdam: *C. van Stolk*, *C. J. Blankenheym*, *J. Hudig*. Te 's Gravenhage: Mr. *P. S. van Swinden*, Mr. *J. C. van de Kasteele*. Te Leijden: Mr. *J. L. Dozy*. Te Dordrecht: *J. Schouten*. Te Hoorn: *P. Houtkoop*. Te Gouda: *J. P. Kemper*. Te Middelburg: *J. A. van Steveninck*, *A. van de Graft*. Te Vlissingen: *G. van Bel*. Te Utrecht: Mr. *J. Kol* Te Leeuwarden: *W. R. van Sippama*, Mr. *L. Adema*. Te Harlingen: *F. D. Fontein*. Te Zwolle: Mr. *H. C. van Sonsbeeck*. Te Groningen: *G. de Waal*.

De Agenten van den Algemeenen Rijkskassier in de provincie Vriesland, residerende te *Leeuwarden*, *Sneek* en *Heerenveen*, brengen ter kennis van de Inschrijvers tot deelneming in het Grootboek der Nationale Werkelijke Schuld, rentende vijf ten honderd, gearresteerd bij het 3de artikel der Wet van den 22 November 1832 (Staatsblad no. 54), dat hunne Inschrijvingen bij Resolutie van Z. E. den Heer Minister van Financien d. d. 27 December l. l., allen zijn aangenomen.

Wordende mitsdien de Deelnemers, ingevolge art. 4 der vorengemelde Wet, uitgenoodigd om, in zoo verre zulks bij het doen der Inschrijving NIET is geschied, uiterlijk BINNEN VEERTIEN *dagen*, en alzoo voor den TIENDEN JANUARIJ e. k., zich ten Kantore waar hunne Inschrijvingen zijn aangenomen, en waar alzoo de betaling behoort te geschieden, *te verklaren, of zij geheel in gereed geld, dan wel in geld en effekten* vereenigd, hunne fournissementen verlangen te bevorderen, zullende bij verzuim hiervan alleen aangenomen worden fournissementen IN GEREED GELD en SCHATKISTBILJETTEN, op den voet van artikel 7 § 1 derzelver Wet.

En wordt verder ter kennis van een iegelijk gebragt, dat inmiddels en in overeenstemming met des Ministers bekendmaking van den 19 dezer maand, de Inschrijvingen tot de Tweede deelneming, volgens het 11de artikel der Wet van den 2 tot en met den 8 Januarij 1833 ten hunne Kantoren zullen worden opengesteld.

Leeuwarden, den 29 December 1832.

, Getrouwd:
BOLSWARD, ANNE R. BLIJSTRA, *van Blija*, en
den 23 December 1832. SJOUWKJE S. WESTERBAAN, *van Bolsward.*
Deze is dienende tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

, Getrouwd:
DOCKUM, A. POSTHUMA, *Apotheker*, en
den 28 December 1832. W. F. KLAVER.

, Getrouwd:
BOLSWARD, TIJMEN R. SCHAAP, *van Harlingen*, en
den 30 December 1832. PIETJE K. KRAMER.

SJOEKE K. KRAMER, en
TRIJNTJE A. DE GRAAF.

Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

ZUIDHORN, den 19 December 1832. Heden avond verloste van eenen welgeschapen ZOON, GEZINA HAAK, Echtgenoote van Dr. M. POPTA.

, Heden middag verloste gelukkig van één ZOON en ééne DOCHTER, BARBER HUSSER, geliefde Echtgenoote van DIRK J. DUIF.
SCHUILENBURG onder *Hindeloopen*, den 25 December 1832.

AKKRUM, den 26 December 1832. Heden beviel van eenen ZOON, S. VAN DER GOOT, geliefde Echtgenoote van E. ROOS VAN MESDAG.

AKKERWOUDE, den 27 December 1832. Heden verloste zeer voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON, ANNA GESINA NIEWOLD, geliefde Huisvrouw van H. PENNINGA.
Deze algemeene kennisgeving gelieve door Familie en Vrienden als eene bijzondere aangemerkt te worden.

, Heden beviel, door Gods goedheid, van een welgeschapen ZOON, ALIDA BAUDINA KOOPMANS, geliefde Echtgenoot van G. T. N. SURINGAR.
LEEUWARDEN, den 28 December 1832.

, Heden is bevallen van eenen welgeschapen ZOON, ELISABETH REIJERS, geliefde Echtgenoote van A. MENALDA.
LEEUWARDEN, den 28 December 1832.
Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

, Mijne geliefde Echtgenoot, T. WIARDA, beviel heden van eenen ZOON.
LEEUWARDEN, den 29 December 1832. T. EERNSTMAN.

, Op den 29 December 1832, beviel te LEEUWARDEN van eenen ZOON, E. M. DARDENNE, Huisvrouw van J. D. ANKRINGA.

DRAGTEN, den 30 December 1832. Heden verloste van eene DOCHTER, SJUTJE LANDMETER, geliefde Echtgenoot van GOSSE KIJLSTRA, Lz.

HEERENVEEN, den 21 December 1832. Heden voormiddag elf ure, overleed op het alleronverwachtst, ons teederbeminde jongst Zoontje, SJOERD, den ouderdom van naauwelijks 17 weken bereikt hebbende; moeijelijk en hartgrievend valt ons deze slag, maar wenschen wij in den wil des Allerhoogsten te berusten. — Dienende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden. H. DIJKSTRA.
C. DIJKSTRA, Geb. DE VRIEZE.

, Op heden is zeer subiet en onverwacht overleden, onze Vader, FOLKERT REINDERS RISPENS, in den ouderdom van bijkans 75 jaren.
WOMMELS, REINDER FOLKERTS RISPENS.
den 23 December 1832. *Mede uit naam van mijne Zuster en Behuwdbroeder.*
Deze dient tot bekendmaking aan Familie, goede Vrienden en Bekenden.

, Heden ontvingen wij het zoo onverwacht als treurig berigt, uit Hulst in Staats-Vlaanderen, provincie Zeeland, dat aldaar den 19 dezer, aan de gevolgen eener hevige longontsteking, in den ouderdom van ruim 31 jaren overleden is, onze waarde Broeder en Behuwdbroeder, de heer HARMEN GLASTRA, in leven Sergeant-Majoor bij de 1ste Afd. 2de Batt. 1ste Komp. mobiele Schutterij uit Overijssel. — Wij houden ons van de deelneming in onze droefheid zonder brieven van rouwbeklag verzekerd, van allen, die den overledene en zijn braaf karakter gekend hebben. Terwijl deze is strekkende zoo wel ter bijzondere, als algemeene kennisgeving aan Familie en Bekenden. J. O. GLASTRA.
OLDEMARKT, *Mede namens mijne Zusters en*
den 24 December 1832. *Behuwdbroeders.*

, Dezen morgen omstreeks 5½ ure, werden wij allen in diepen rouw gedompeld. Het behaagde den Alwijzen God, onzen braven en onvergetelijken Vader, den Koopman MENNE MENNES, in den ouderdom van bijna 70 jaren, zijn werkzaam en nuttig leven, te doen eindigen, en, zoo wij met grond mogen vertrouwen, in de zalige gewesten der eeuwigheid over te brengen.
Zijne nagedachtenis zal bij ons in zegenend aandenken blijven, en de hoop des wederziens schenkt ons troost en lenigt onze smart.
LEEUWARDEN, H. MENNES,
den 27 December 1832. *Mede uit naam mijner Broeders en Zusters.*
Strekkende deze zoo wel tot algemeene als bijzondere kennisgeving.

, Heden overleed tot onze bittere droefheid, onze teedergeliefde Zoon, KLAAS RINZES DORAMA, in den ouderdom van ruim drie en dertig jaren, in leven Fabrikeur alhier. R. J. DORAMA.
LEEUWARDEN, den 28 December 1832. E. K. DORAMA, Geb. DE VRIES.
Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene kennisgeving, als bijzondere aan te merken.

, Heden overleed ten huize harer Ouders alhier, in den ouderdom van ruim 27½ jaren, ANNA GEERTRUIDA KRAK, Huisvrouw van BERNARDUS ALMA, Luitenant bij de mobiele Vriesche Schutterij, gekantonneerd in Noord-Braband.
LEEUWARDEN, den 29 December 1832.

, Mijne teederbeminde Echtgenoot, JANKE RINNERDS OETSMA, overleed heden, na eene uitterende ziekte, in den ouderdom van ruim 22 jaren.
NOORDVLIET bij LEEUWARDEN, A. G. VAN DER WERFF,
den 29 December 1832. *Mr. Verwer.*

, Na lang sukkelen is heden overleden, mijne geliefde Echtgenoote, FROUKJE FRANK, in den ouderdom van ruim 85 jaren, na eene gezegende Echtverbindtenis van 54 jaren. Zij was voor mij en voor hare Kinderen een waar voorbeeld van Godsvrucht, vlijt en deugd. JOHs. JONK.
LEEUWARDEN, den 29 December 1832.

, Het Kindje, over wiens geboorte wij ons den 29 November verblijdden, is heden overleden. J. E. VAN DER MEULEN.
DRAGTEN, den 29 December 1832.

Prijzen der Granen te Leeuwarden, Vrijdag den 27 December 1832:
De In- en Uitlandsche Rogge en Tarwe: Rogge *f* 196 : 50 het Last. — Tarwe *f* 9 : 25 de Mudde.
De Boter *f* 27.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, DEN 29 DECEMBER 1832.

NEDERLANDEN.					Gebl.
Werkel. Schuld...	2½ pct.	40¾	41½	41 1/16	
Nieuwe dito 1832	5 „	76¼	77	76¾	
Renversalen..............		8¾	9¾	9¼	
Uitgestelde Schuld......		⅞	15/16		
Kansbiljetten............*f*		15	15½	15¼	
Amort. Syndicaat	4½ pct.	67¼	68¼	67¾	
———	3½ „	54	54¾	54¼	
Domein Losrenten.	2½ „				
Handel-Maatsch...	4½ „	83¼	83¾	83½	
Schatkistbiljetten...		99¾	100¼	100	
Oorlogs-Lasten...	5 pct.	91½	92	91¾	
Leening 1831.....	6 „	97¼	98	97¾	
FRANKRIJK.					
Inschr. op 't Grootb.	3 pct.	70	70½	70¼	
Certificaten van dito	3 „				
RUSLAND.					
Bij *Hope & Comp.*	5 „	93¼	94	93¾	
Negotiatie 1828...	5 „	94¼	95	94⅝	
Leening 1831.....	5 „	84½	85	84¾	
Inschr. op 't Grootb.	6 „	57½	58¼	57⅞	
Certificaten van dito	6 „				
Cert. dito Hamb. Ad.	5 „				
Dito te Londen gen.	5 „				
PRUISSEN.					
In Londen genegot.	5 „				

SPANJE.					Gebl.
Amsterd. Perpetuel	5 pct.	53¾	54½	54⅛	
Renten Perpetuel.	3 „	32¾	33¼	33 1/16	
Uitgestelde.......	5 „	8	8¼		
Id. te Par. en Lond.	5 „				
POLEN.					
Loten...............	*f*				
OOSTENRIJK.					
Weener-Bank.....	5 pct.				
Dito	4 „				
Certificaten.......	2½ „				
Metalliek	5 „	83	83½	83 7/16	
Dito te Lond. gen.	5 „				
Dito	2½ „				
Bank-Actien......	3 „				
Aand. *f* 100 bij *Roth.*					
Dito -250 dito....	4 „				
NAPELS.					
Certific. bij *L. & B.*	5 pct.	73¼	73¾	73½	
Idem Administratie	5 „	75½	76		
Dito te Lond. gen.	5 „				
DENEMARKEN.					
Negot. in Londen	5 pct.				
ENGELAND.					
Geconsolideerde ..	5 pct.	85	85½		

DE STRANDVONDER VAN WESTDONGERADEEL, presenteert bij boelgoed en gereed geld, te verkoopen: Ruim 4000 stuks GREENEN PLANKEN van verschillende soort, geborgen uit het verongelukte Brikschip *Bellona*, van Wiburg naar Bordeaux gedestineerd geweest.

Wie gading maakt, kome op Donderdag den 3 Januarij 1833, te Moddergat, en Vrijdag den 4 dito te Wierum, telkens des morgens ten 9 ure. Nader informatie bij de Heeren HARMENS EN ZONEN, te Harlingen.

De Notaris J. ALBARDA, Hz., te Leeuwarden, zal, op Donderdagen den 3 Januarij 1833 provisioneel, en den 17 daaraanvolgende finaal, telkens des avonds om 6 uren, bij *F. Zoutman*, Kastelein in het Schippershuis, op het Vliet bij Leeuwarden, verkoopen:

Een sterk en goed onderhouden HEKSCHIP, genaamd *de Jonge Tjalling*, groot 66 ton, met Zeil en Treil, Boomen en Haken, Ankers en Touwen, en verder toebehooren; breeder volgens Inventaris, zoo als hetzelve thans is liggende in de Stads Gracht te Leeuwarden, toebehoorende aan *Tjalling Louws de Graaf*, en laatst bevaren geweest door *Sipke Woudsma*, als Beurtschipper van Leeuwarden op Amsterdam. Acht dagen na de finale toewijzing te aanvaarden.

Conditien te vernemen en Biljetten te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris.

De Notaris G. ZIJLSTRA, residerende te Heeg, zal, op Zaturdag den 5 Januarij 1833, des avonds om 6 uren, ten huize van *Wouter G. Veenstra*, Herbergier te Heeg, finaal, in het openbaar, bij verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Ten eersten: Eene HUIZINGE van drie Woningen en eene groote Schuur of zoogenaamd Drooghuis, met de LOODSEN, ERVEN en verderen GROND, mitsgaders 26 groote en kleine daarin aanwezige KUIPEN, voormaals met goed succes tot eene Leerlooijerij gebezigd en daartoe als nog geschikt, staande en gelegen aan de Zuiderhaven te Heeg; de Huizinge en Erve op den 12 Mei 1833, en het overige na den palmslag dadelijk te aanvaarden.

Ten tweeden: Eene voor eenige jaren nieuw gebouwde HUIZINGE en WERK- of PAKHUIS, met de ERVE van dien, staande en gelegen onmiddellijk aan het eerste perceel aldaar; op den 12 Mei 1833 te aanvaarden.

De Notaris R. DE JONG POSTHUMUS, te Joure, hiertoe regterlijk gecommitteerd, zal, ten overstaan van het Vredegeregt kanton Ackrum, op Woensdag den 9 Januarij 1833, des namiddags om twee uren, ten huize van den Kastelein *Anne Cornel*, te Joure, publiek, bij de finale toewijzing, presenteren te verkoopen:

Eene welgelegene vruchtbare en met weinig Polderdijk bezwaarde ZATHE en LANDEN, met hechte, welbetimmerde en goed onderhouden BOERENHUIZINGE, SCHUUR en WATERMOLEN cum annexis, zijnde de Huizing gekwoteerd met no. 2, en de Landen groot 36 bunder 74 v. roede, staande en gelegen te Akmarijp, grietenij Utingeradeel. Door den eigenaar (nu wijlen) *Ruurd Tjeerds de Boer* met den dood ontruimd, en op Sint Petri en den 12 Mei 1833 in eigen gebruik te aanvaarden; en zulks in elf perceelen, omschreven bij Boekjes, die ten Kantore van bovengenoemden Notaris verkrijgbaar zijn, alwaar de Voorwaarden zijn te vernemen. Zijnde de provisionele toewijzing geschied voor de geringe som van *f* 6590.

De Notaris J. RUARDI, te Sloten, daartoe benoemd door de Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te Sneek, zal, op Zaturdagen den 12 en 26 Januarij 1833, bij de *provisionele* en *finale* toewijzing, telkens des namiddags ten twee ure, ten huize van de Weduwe *Marten Jacobs Visser*, in het logement de Zevenwouden, te Sloten, ten overstaan van den Heer Vrederegter van het kanton Lemmer, publiek, bij strijk- en verhooggeld, in het openbaar, presenteren te verkoopen:

Eene deftige, zeer roijale en welbetimmerde HUIZINGE en welbeklante BAKKERIJ, met een fraaijen TUIN en TURFSCHUURTJE daar achter cum annexis, staande en gelegen *vooraan* in de Dubbelstraat, op het aanzienlijkst van de stad Sloten, gekwoteerd met no. 83, strekkende *voor*, uit de Dubbelstraat tot achter aan 's Stads Schans; hebbende tot naastlegers *Willem Kaspers de Jong* ten Oosten en *Egbert Durks Oudhornstra* ten Westen; op den 12 Mei 1833 vrij te aanvaarden; thans bij de mede eigenaarsche Weduwe *Bauke F. Landman* in gebruik. Alles breeder bij Biljetten omschreven.

Uit de hand TE KOOP, den 12 Mei 1833 te aanvaarden: Eene HUIZINGE, in de Breedstraat, letter K, no. 144, te Leeuwarden. Te bevragen bij den eigenaar HENDRIK GERMERAAD.

Men presenteert bij besloten briefjes TE VERHUREN: Eene ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHUUR cum annexis, gelegen onder den dorpe Sexbierum, gekwoteerd met no. 90, groot nagenoeg 31 bunder, zoo Bouw- als Greidlanden, bewoond en gebruikt bij *Jan Tjerks Roorda;* Sint Petri en den 12 Mei 1833 te aanvaarden, voor 7 achtereenvolgende jaren, en dus tot Sint Petri en den 12 Mei 1840. De briefjes moeten worden ingezonden franco, aan het Kantoor van den Notaris WIJMA, te Harlingen, uiterlijk vóór den 10 Januarij 1833; alwaar, benevens in de Herberg van MIEDEMA, te Sexbierum, de Huursvoorwaarden ter lezing liggen.

Wordt *geheel* of bij nader te bepalen *gedeelten* TE HUUR aangeboden: Eene uitmuntende ZATHE en LANDEN, groot ongeveer 29 bunder Greidland staande en gelegen op Teghem onder Goutum, thans bij *Klaas Rinses van Tuinen* in gebruik. Zich te adresseren aan Mr. FEIJENS, te Leeuwarden, of wel op Oenema-State bij Wijtgaard.

TE HUUR,

OM MET DEN 12 FEBRUARIJ 1833 TE KUNNEN AANVAARDEN:

Een groote INTREK met *vrijen Opgang*, op het best der stad Leeuwarden. Te bevragen bij de Weduwe A. VAN GRUISEN, Jr., bij het Waagsplein te Leeuwarden.

HENDK. BROUWER & ZOON, vaceren op den 3 Januarij 1833, en vervolgens Maandags, Dingsdags, Donderdags en Vrijdags, van 's morgens 9 tot 1 uur, tot betaling van 2½ pCts. COUPONS, verschenen 1 Januarij 1833. Kantore Weduwe H. F. TJEENK, c. s., te Amsterdam; alsmede van RUSSISCHE en andere COUPONS, wier betaling aldaar geannonceerd is

De ondergeteekende maakt door deze aan zijne geëerde begunstigers bekend, dat hij bij voortduring is voorzien van buitenlandsche en inlandsche HONIG, en verders alles wat meerendeels tot de Koekbakkerij wordt gebruikt enz. — Tevens berigt de ondergeteekende aan de Kasteleins of dien zulks aangaan, dat hij ook altijd voorzien is van beste MEED; alles in het groot en klein, en tegen de minstmogelijke prijzen.

PS. Wanneer de Meed bij den begunstiger wrang mogt worden door lang op tap te liggen, kan dezelve bij den ondergeteekende zonder bijlage van geld, voor andere verwisseld worden. Verzoekt vriendelijk de gunst, welke hij zich verder zoo als in vorige jaren zal trachten waardig te maken.

Sneek, den 31 December 1832. W. E. WITTEVEEN, Hz.

Bij den Wijnkooper VAN HOëVELL, te Groningen, is van stonden aan tot primo Februarij 1833, weder eene inteekening geopend, op dadelijk van Bordeaux ontboden wordende WIJNEN, in alle soorten bij het Oxhoofd, waarvan de ordinairen, met den Rijks accijns daaronder begrepen, op p. m. *f* 120 zullen komen *Brieven franco.*

, Oudejaars-avond van 1832,

DICHTREGELEN van Mr. C. P. E. ROBIDÉ VAN DER AA, te Leeuwarden, bij *G. T. N. Suringar*, en verder bij alle Boekhandelaren in Friesland. Prijs 25 Cents.

Te LEEUWARDEN, bij P. KOUMANS SMEDING, bij de Hoeksterpoort, Letter K, no. 176.